

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2350
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/12/2024

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Θέμα: «Ανάγκη άμεσης αντιπλημμυρικής θωράκισης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας»

Στην πρόσφατη κακοκαιρία με τον τίτλο “Bora” η ένταση της βροχής ήταν τέτοια που στην Κεντρική Μακεδονία η Πυροσβεστική δέχθηκε 1660 κλήσεις για απάντληση υδάτων ενώ τα σχολεία όλων των βαθμίδων παρέμειναν κλειστά στους δήμους Θεσσαλονίκης, Πυλαίας-Χορτιάτη, Παύλου Μελά Καλαμαριάς και Χαλκιδικής. Στο Νεοχώρι της Χαλκιδικής έπεσαν 403,2 χιλιοστά ύψος βροχής μέσα σε διάστημα δυο ημερών, δηλαδή το 75% περίπου του νερού της Βαλένθιας, αλλά σε 2 ολόκληρες μέρες και όχι μέσα σε λίγες ώρες, όπως συνέβη στην πρόσφατη κακοκαιρία στην Ισπανία.

Στη Χαλκιδική, όπου έπεσε και το περισσότερο νερό, προβλήματα εντοπίστηκαν στον Δήμο Νέας Προποντίδας (ιδιαίτερα στα Μουδανιά, στα Νέα Πλάγια, στη Σωζόπολη και στη Ν. Ποτίδαια), στον Δήμο Κασσάνδρας (Σίβηρη) και στον Δήμο Σιθωνίας (Μεταγκίτσι, με την κατάρρευση της γέφυρας στην Τορώνη), όπου πλημμύρισαν τοπικοί χείμαρροι. Τα παραπάνω είχαν σαν αποτέλεσμα και τον θανάσιμο τραυματισμό του οδηγού που έπεσε με το όχημά του σε χαράδρα στην Τορώνη Σιθωνίας. Προβλήματα εντοπίστηκαν επίσης και στην Κρύα Βρύση Πέλλας. Ειδικά στη Θεσσαλονίκη, προβλήματα υπήρξαν στο φράγμα της Θέρμης, στη Μοναστηρίου, στη διάβαση Αγίων Πάντων, στη Λαγκαδά, αλλά και στο Ελαιόρεμα και στην ιρλανδική γέφυρα στην Περιφερειακή Τάφρο επί της οδού Γεννηματά στην Πυλαία. Αποτέλεσμα της σφοδρής νεροποντής υπήρξε και η κατάρρευση τμήματος της γέφυρας του Δενδροποτάμου στην οποία εκτελούνταν εδώ και καιρό εργασίες συντήρησης.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι τα προβλήματα που προκάλεσε η κακοκαιρία ήταν δυσανάλογα μεγάλα σε σχέση με την ένταση του φαινομένου και έτσι αναδεικνύεται η ελλιπής αντιπλημμυρική προστασία και η ανεπάρκεια των υποδομών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Δυστυχώς, με τις ήδη υπάρχουσες υποδομές η ΠΚΜ αδυνατεί να αντιμετωπίσει τα ακραία φαινόμενα, που θα φέρει η κλιματική αλλαγή ενώ μερικά από αυτά τα φαινόμενα ήδη τα βιώνουμε όλο και συχνότερα τα τελευταία χρόνια.

Οι κάτοικοι πλέον φοβούνται ότι σε μία μεγαλύτερης έντασης κακοκαιρία δεν θα αντέξουν οι υποδομές και για αυτό ο Δήμαρχος της Θεσσαλονίκης έχει ζητήσει τον καθαρισμό των ρεμάτων που βρίσκονται εντός των ορίων του Δήμου και της Περιφερειακής Τάφρου και την υλοποίηση των κατάλληλων έργων, προκειμένου να βρεθεί διέξοδος για τα νερά που συγκεντρώνονται και προκαλούν πλημμυρικά φαινόμενα σε δυνατές νεροποντές στις οδούς Κουντουριώτου, Εθνικής Αμύνης και Βασιλίσσης Όλγας.

Δυστυχώς, η αντιπλημμυρική προστασία, ακόμη και σήμερα, γίνεται αποσπασματικά και τμηματικά, με γνώμονα την προστασία συγκεκριμένων τμημάτων των ρεμάτων και των ποταμών που βρίσκονται κοντά σε κατοικημένες περιοχές ενώ χρειάζεται να ληφθούν μέτρα στο επίπεδο της λεκάνης απορροής. Χρειάζεται επίσης να υπάρξει μία ενιαία και ολοκληρωμένη αντιπλημμυρική θωράκιση των υδατορευμάτων από τα ανάντη στα κατόντη, με έργα ορεινής υδρονομίας με μικρά χωμάτινα φράγματα, φράγματα από κλαδοπλέγματα, αναβαθμούς κλπ, κατά προτεραιότητα στις ψηλές περιοχές, εκεί όπου συγκεντρώνονται οι μεγάλες ποσότητες του νερού, προκειμένου να συγκρατούνται και να καθυστερούν οι μεγάλες πλημμυρικές απορροές. Οι δε καθαρισμοί των ρεμάτων πρέπει να διενεργούνται με ειδικές μελέτες και ιδιαίτερη τεχνογνωσία ενώ τα υδρολογικά μεγέθη που εφαρμόζονται στον αντιπλημμυρικό σχεδιασμό χρειάζεται να αναθεωρηθούν με τα νέα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής.

Σήμερα αν και τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα προτείνουν τις Nature based solutions, δηλαδή τις λύσεις που αξιοποιούν και αντιγράφουν την αντιπλημμυρική λειτουργία της φύσης, εμείς συνεχίζουμε να κόβουμε τα δέντρα στις όχθες των ποταμών, όταν αποδεδειγμένα με τις ρίζες τους στις όχθες των υδατορευμάτων συγκρατούν τα πρηνή και εμποδίζουν την υπερχειλίση στις γύρω περιοχές.

Υπάρχουν σημεία εντός του πολεοδομικού ιστού της Θεσσαλονίκης, όπως η οδός Εθνικής Αμύνης που, εξαιτίας της υπογειοποίησης των χειμάρρων και των ρεμάτων που περνούσαν από εκεί, πλημμυρίζει διαρκώς σε κάθε βροχή. Αλλά και ο χείμαρρος των 40 Εκκλησιών (ή Χορταντζήδων ή Αγίας Φωτεινής), επίσης, ο οποίος διερχόταν μέσα από τη ΔΕΘ και έχει κι αυτός υπογειοποιηθεί, υπερχειλίζει τακτικά και πολλοί Θεσσαλονικείς θυμούνται ακόμη το «ποτάμι με τις γλάστρες», πριν 5 χρόνια, όταν σε μια νεροποντή τα πλημμυρικά νερά παρέσυραν όλες τις γλάστρες από την Ανθοέκθεση που λειτουργούσε εντός της ΔΕΘ. Όλοι οι πρώην χείμαρροι που υπογειοποιήθηκαν υπερχειλίζουν σε έντονες βροχοπτώσεις, καθώς οι υπόγειοι αγωγοί στους

οποίους περιορίστηκαν δεν επαρκούν πλέον, σε εποχή κλιματικής κρίσης. Αν και αυτή είναι μία και επιστημονικά τεκμηριωμένη θέση, δυστυχώς η πρακτική του μπάζωματος των ρεμάτων συνεχίζει ακόμη και σήμερα, όπως συνέβη και στο νέο σταθμό του Μετρό, στη Νέα Ελβετία, με το ιστορικό ρέμα Αλλατίνη.

Επειδή σε καιρό επιθετικής Κλιματικής Αλλαγής, ο αντιπλημμυρικός σχεδιασμός γίνεται ακόμη με τις μεθόδους και με τα δεδομένα της προηγούμενης εποχής ενώ υπάρχει άμεση ανάγκη προσαρμογής στις νέες συνθήκες,

Επειδή αν και η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ΥΔ Κ. Μακεδονίας του 2024 προβλέπει ότι οι νέοι υπολογισμοί των πλημμυρικών μεγεθών θα πρέπει στο εξής σχεδόν να διπλασιαστούν, μέχρι σήμερα τίποτα δεν έχει συμβεί προς την κατεύθυνση αναθεώρησης των υδρολογικών μεγεθών του αντιπλημμυρικού σχεδιασμού,

Επειδή τα σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας έχουν καθυστερήσει αδικαιολόγητα με αποτέλεσμα να έχει παραπεμφθεί η χώρα στο Δικαστήριο της ΕΕ για μη συμμόρφωση στην οδηγία 2007/60/ΕΚ.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός

- 1. Ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για την αντιπλημμυρική θωράκιση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ποια έργα περιλαμβάνει και ποιο το συνολικό κόστος αυτών;**
- 2. Ποια αντιπλημμυρικά έργα έχουν εγκριθεί για την περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας τον προηγούμενο χρόνο, πόσα από αυτά έχουν ξεκινήσει και σε πια φάση διαδικασίας βρίσκονται τα υπόλοιπα;**
- 3. Πότε προβλέπεται να αναθεωρηθούν τα υδρολογικά μεγέθη για τον αντιπλημμυρικό σχεδιασμό στην ΠΚΜ, ώστε να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής;**

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Καραμέρος Γεώργιος

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαηλιού Γεώργιος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γεώργιος